

AZALPENAK:

Azterketak bi atal ditu:

- Lehen atalean, bi gaietako bat azaldu behar da: **A** edo **B**.
- Bigarren atalean, hiru galderei erantzun behar zaie.

Aintzat hartuko dira:

- Hizkuntza zientifikoaren erabilera.
- Ideiak adierazteko ordena eta heldutasuna.
- Azterketaren aurkezpen egokia. Probaren iraupena: ordubete

AUKERATU GAI BAT: A edo B (4 puntu)

A. Gizakien arnas aparatua: atalak eta arnasketaren fisiologia.

B.- Zein ezberdintasun eta antzekotasun daude zelula prokarioto eta eukariotoen artean?

ERANTZUN GALDERA HAUEI: (6 puntu)

1.- Defini itzazu, labur (30 hitz baino gutxiago), kontzeptu hauek (2 puntu):

- a) Fotosintesia
- b) Biomolekulak
- c) Mitokondria
- d) Nerbio-bulkada

2.- Azaldu zer diren txertoak, zer garrantzi duten eta zer mota dauden konposizioaren arabera.

3.- Zer dira birusak? Azaldu nola garatzen den birus baten bizi-zikloa.

EBAZPENA. BIOLOGIA (2025eko maiatza)

Zuzentzeko irizpideak:

GAIAK	Puntuak	ERANTZUNAK
A) Gizakien arnas aparatua: atalak eta arnasketaren fisiologia.	4	• Arnasbideak (1 puntu) • Biriken morfologia (0,5 puntu) • Arnasa hartzea eta botatzea (1 puntu) • Gas-trukea albeoloetan (0,5 puntu) - Oxigenoa finkatzea (0,5 puntu) - Karbono dioxidoa kanporatzea (0,5 puntu)
B) Zelula prokariota eta eukariota. Haien arteko antzekotasunak eta desberdintasunak.	4	• Nukleoa eta material genetikoa (1 puntu) • Horma zelularra eta mintza (0,5 puntu) • Erribosomak eta organuluak (1 puntu) • Zelularen forma-antolaketa (0,5 puntu) • Metabolismoa (1 puntu)
GALDERAK	Puntuak	ERANTZUNAK
1.- Defini itzazu, labur: a. Fotosintesia b. Biomolekulak c. Mitokondria d. Nerbio-bulkada	2	Kontzeptua 30 hitzetan baino gutxiagotan zehaztea balioztatuko da: a) Fotosintesia (0,5 puntu) b) Biomolekulak (0,5 puntu) c) Mitokondria (0,5 puntu) d) Nerbio-bulkada (0,5 puntu)
2.- Azaldu zer diren txertoak, zer garrantzi duten eta zer mota dauden konposizioaren arabera.	2	• Txertoen eta immunizazioaren arteko erlazioa (1 puntu) • Txertoen garrantzia (0,5 puntu) • Txerto motak konposizioaren arabera (0,5 puntu)
3.- Zer dira birusak? Azaldu ezazu nola garatzen den birus baten bizi-zikloa.	2	• Birusak zelula barneko parasito hertsia gisa identifikatzea (0,5 puntu). • Ziklo litikoa (0,75 puntu). • Ziklo lisogenikoa (0,75 puntu).

**PROBAKO GALDEREN ETA EZAGUTZA-ADIERAZLEEN
ARTEKO KORRESPONDENTZIA**

Galdera	Ezagutza-adierazleak
A	3.2. Biriketan gertatzen den gas-trukea azaltzea.
B	2.1. Zelula prokariotoen eta eukariotoen ezaugarri komun eta bereizgarriak azaltzea.
1	2.3. Katabolismo eta anabolismo zelularren egitekoa azaltzea 1.1. Gai biziaren osaera azaltzea, bioelementuak eta biomolekulak identifikatuz. 2.4. Arnasketa zelularren esanahi biologikoa azaltzea. 3.3. Nerbio-bulkadak nola higitzen diren deskribatzea.
2	6.3. Defentsa naturalak sendotzeko eta suspertzeko zer egin daitekeen ondorioztatzea. 6.5. Txertoen ekintza-mekanismoa azaltzea. 6.6 Immunologiaren zenbait aplikazio aztertzea.
3	5.1. Mikroorganismoek agente onuragarri eta kaltegarri gisa duten funtzioa azaltzea. 5.5. Birusen egitura interpretatzea